

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1) 443-5573 / 33-104,
Telefax: (06-1) 443-5733 / 33-133,
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/884/41/2011. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva dr. Fazekas Tamás képviselővel eljáró **Sz. Zsolt Gyula** budapesti lakos által benyújtott panasz tárgyában, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 15.K.29.314/2013/16. számú ítélete alapján megismételt közigazgatási hatósági eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület 127/2012. (IV. 11.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak

h e l y t a d o k.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára és a (2) bekezdésére, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos (képviseelője útján)
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Sz. Zsolt Gyula budapesti lakos (a továbbiakban: Panaszos) a Budapesti Rendőr-főkapitányság Központi Panaszirodáján feljelentést tett, melyben kérte annak továbbítását egyrészt a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület), másrészt a nyomozó ügyészség felé.

A feljelentés szerint a Panaszos 2011. június 11-én az esti órákban bejelentést tett a Budapesti Rendőr-főkapitányság IV. kerületi Rendőrkapitányságon, aminek végeztével a jegyzőkönyvet rögzítő rendőrnő mentőt hívott hozzá sérülései miatt, amelyeket volt élettársa édesanyja okozott. Amikor kilépett a rendőrségi helyiségből, három rendőr jelent meg és közölték vele, hogy előállítják, de nem közölték az intézkedés okát. Ezt követően „erőszakosan lerángatták a pincébe”, ahol elvették személyes tárgyait, telefonját és iratait, majd „megmotozták”. Az egyenruhában lévő rendőröktől kérte nevüket és igazolványaikat, de nem mondták, illetve nem mutatták meg azokat. Kérte, hogy biztosítsák számára azt, hogy ügyésszel, ügyvéddel vagy bíróval beszéljen, amit megtagadtak. Nem tudta értesíteni ügyvédjét, és a rendőrök sem voltak hajlandóak erre. Személyes tárgyairól „leltárt” készítettek, de azon nem tüntették fel Olympus VC 5400 típusú diktafonját, azt az eszközt, amivel a jogszerűtlen intézkedést rögzítette, és amelyet „természetesen elloptak”. Két óra eltelte után „kötelezték”, hogy az ott levő papírokat írja alá, majd amikor jelezte, hogy panasszal kíván élni, annak felvételét megtagadták. Állítása szerint primitív, lekezelő stílusban beszéltek vele, kihasználva azt, hogy hárman voltak.

A Panaszos a vele szemben fogantatott rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- előállítását;
- az intézkedő rendőrök nem közölték előállításának okát;
- előállító helyiségben történő elhelyezését;
- ruházatának átvizsgálását;
- kérése ellenére a rendőrök nem azonosították magukat;
- nem értesítették az ügyvédjét;
- kérése ellenére „nem vették fel” a rendőri intézkedés elleni panaszát;
- a rendőrök vele szemben „primitív, lekezelő stílust” tanúsítottak;
- állítása szerint diktafonját a rendőrségen ismeretlen tettes eltulajdonította.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak – az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz, a 13. §-ában garantált tulajdonhoz, az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz, az abból levezethető testi épséghez és személyi integritáshoz, továbbá az 55. § (1) bekezdésében rögzített személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület megállapította, hogy a nem megfelelő előállítási ok alkalmazása miatt sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, az előállítás aránytalan, ezáltal jogsértő volta miatt pedig, sérült a személyes szabadsághoz való joga. A Panasztestület álláspontja szerint szintén sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, ugyanis a rendőrségi iratok nem tartalmazták, hogy a Panaszos által megjelölt ügyvéd kiértesítése megtörtént-e vagy sem, továbbá a rendőrök nem azonosították magukat és nem közölték az

intézkedés okát és célját sem. A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy a személyes tárgyak elvétele az előállító helyiségben való elhelyezés érdekében jogszerűtlen volt, ezáltal sérült a Panaszos tulajdonhoz való joga, továbbá a Panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer a jogellenes előállítást szolgálta, így sérült a Panaszos emberi méltóságához való joga is.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

A tényállás tisztázása az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésében biztosított ügyintézési határidőn belül nem volt végrehajtható, ezért a Ket. 33. § (7) bekezdése alapján az ügyintézés határidő végzésben történő meghosszabbítására került sor.

A lefolytatott eljárást követően 2012. július 23-án, 29000/105/884/31/2011. RP. számú határozatban, az országos rendőrfőkapitány a rendőri intézkedés elleni panaszt – minden tekintetben – elutasította.

II.

A főkapitányi döntéssel szemben a Panaszos a törvényes határidőn belül keresetlevelet terjesztett elő. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. november 28-án kelt, 15.K.29.314/2013/16. számon hozott ítélete a főkapitányi határozatot hatályon kívül helyezte, és a hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. Az ítéletet az Országos Rendőrfőkapitányság (a továbbiakban: ORFK) 2013. december 13-án érkeztette, majd az ORFK Jogi Főosztály 2014. január 09-én továbbította az eljárás lefolytatására jogosult ORFK Ellenőrzési Szolgálatnak.

III.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság IV. kerületi Rendőrkapitányság 01040/8740/2011/id. számú elfogás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése az alábbiakat tartalmazza:

A járőrpárt 2011. június 11-én 17:35 órakor a kerületi ügyelet utasította, hogy jelenjenek meg a Budapest IV. kerület, Erkel Gyula u. 33. I/3. szám alatt, ugyanis onnan „*családi veszekedésről*” tettek bejelentést. A rendőrök 17:43 órakor felvették a kapcsolatot a bejelentővel, L. Mariannal, aki a Panaszos volt élettársa. A volt élettárs elmondta, hogy 12:00 óra körüli időben elment a Panaszossal közös gyermekéért az óvodába, majd a kislánnyal elmentek az édesanyjához, L. Györgynéhez (a továbbiakban: a volt élettárs édesanyja). Erről telefonos üzenetben értesítette a Panaszost is. A Panaszos 17:00 óra körüli időben hívta fel telefonon és kérdőre vonta, hogy miért vitte el, miért „*rabolta*” el közös gyermeküket és követelte, hogy adja vissza neki a lányát. A volt élettárs közölte a Panaszossal, hogy labilis lelkiállapota miatt most nem adja vissza. A telefonbeszélgetést követő pár perc elteltével a Panaszos a volt élettárs édesanyja lakásának ajtaját kezdte verni, és be akart jutni a lakásba. Nem engedték be, ezért rugdosni kezdte a lakás ajtaját, továbbá kiabált, hogy engedjék be és adják vissza a gyermekét. A Panaszost nem engedték be, nem nyitottak neki ajtót, mire ő kirúgta a lakás bejárati ajtaján lévő alsó, fa elemekből álló részt és a berúgott részen több alkalommal benyúlt, továbbá a folyosóról összeszedett tárgyakat (lámpabúra, cirokseprű) dobált be a lakásba. A Panaszos megpróbálta a bejárati ajtóban belül lévő kulcsot is kivenni, de ebben megakadályozták és értesítették a rendőrséget.

A volt élettárs elmondta, hogy a Panaszos a rendőrség kikerzése előtt távozott a helyszínről. A rendőrök jelentésük szerint megtekintették a helyszínt, illetőleg adatgyűjtést végeztek a társasházban. A helyszínen tapasztalatról, illetőleg a beszerzett információkról tájékoztatták az ügyeletet, majd azt a tájékoztatást kapták, hogy bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt szemlebizottság fog érkezni a helyszínre, továbbá engedélyt kaptak, hogy a szükséges felvilágosítás megadását követően a helyszínt elhagyhatják.

Ezt követően az ügyelet azt a tájékoztatást adta a rendőröknek, hogy a Panaszos időközben megjelent a rendőrkapitányságon feljelentést tenni. A kapott utasításnak megfelelően a járőrpár bevonult a rendőrkapitányságra. A Panaszost a kapitányság ügyfélfelvarójában 18:37 órakor intézkedés alá vonták, ennek során közölték vele, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállítják a kapitányság előállító helyiségébe.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. november 28-án kelt, 15.K.29.314/2013/16. számú ítéletében a következőket állapította meg:

„(...) a bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy az előállítás sértette az Rtv. 15. §-ában írt arányosság követelményét. Helyesen mutatott rá ezért a felperes [a Panaszos] a Panasztestület állásfoglalására is utalva arra, hogy az arányosság követelményének az a kevésbé jogkorlátozó megoldás felelt volna meg, ha a felperest először tájékoztatják a kihallgatásának szükségességéről és tisztázzák vele, hogy hajlandó-e a kihallgatás céljából a rendőrségen maradni, avagy idézés alapján ott a későbbiekben megjelenni. Az intézkedés célja nyilvánvalóan elérhető lett volna egy későbbi időpontra való megidézésével is.”¹

„A felperes előállításának jogcíme (Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont) tehát fennállt, azonban az intézkedés nem felelt meg az arányosság követelményének, így az előállítás jogszerűtlen volt, a panaszt ezért az alperes [Rendőrség] jogszabálysértően utasította el.”²

„A fentiekre tekintettel a bíróság osztotta azt a felperesi álláspontot, amelyre állásfoglalásában a Panasztestület is jutott, melynek értelmében a jogszerűtlen előállítás során az ezt követő, biztosító intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazása is jogszerűtlen volt. A Panasztestület kiemelte e körben, hogy mivel már önmagában a felperes előállítását is jogszerűtlennek találta, ebből kifolyólag az azt követő és a felperes által is kifogásolt egyéb intézkedéseket sem tudta másképpen megítélni, ami szintén a felperes alapvető jogainak sérelmét eredményezte.”³

„A bíróság a felperes által hivatkozott eljárási jogszabálysértések kapcsán hangsúlyozza, hogy nem volt olyan eljárásjogi jogszabálysértés megállapítható, amely az ügy érdemére önmagában kihatott volna, figyelemmel a Pp. 339. § (1) bekezdésére és a KK 1/2011. számú állásfoglalásában foglaltakra.”⁴

¹ Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 15.K.29.314/2013/16. számú ítéletének indokolása (6. oldal hatodik bekezdés).

² Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 15.K.29.314/2013/16. számú ítéletének indokolása (6. oldal hetedik bekezdés).

³ Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 15.K.29.314/2013/16. számú ítéletének indokolása (6. oldal nyolcadik bekezdés).

⁴ Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 15.K.29.314/2013/16. számú ítéletének indokolása (8. oldal első bekezdés).

„Az új eljárásban az alperesi hatóság a felperes rendőri intézkedésekkel szembeni panaszáról a bíróság fenti megállapításaira tekintettel köteles döntést hozni, azzal, hogy – a fent kifejtettek szerint – az előállítás, valamint ebből következően az azt követő intézkedések is jogszerűtlenek voltak.”⁵

A Ket. 109. § (4) bekezdése szerint:

„(4) A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el.”

Figyelemmel a Ket. 109. § (4) bekezdésére, a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panaszos panaszában azt állította, hogy diktafonját ismeretlen tettes a rendőrségen eltulajdonította.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 29. § e) pontja szerint:

*„Kizárólag az ügyészség végzi a nyomozást a következő bűncselekmények miatt:
e) a rendőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által elkövetett, nem katonai büntetőeljárásra tartozó bűncselekmény, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv hivatásos állományú tagja, továbbá a pénzügyi nyomozó által elkövetett bármilyen bűncselekmény,”*

A Panaszos állítása nem vonható az Rtv. idézett rendelkezése körébe, ezért annak érdemi vizsgálatát jelen közigazgatási hatósági eljárás keretein belül – jogszabályi felhatalmazás hiányában – mellőztem. Megjegyzem, hogy az állítás kapcsán a Budapesti Rendőr-főkapitányság megtette a további szükséges intézkedéseket, és a Be. 29. § e) pontja alapján 2011. július 14-én megküldte a Panaszos feljelentését a büntetőeljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Budapesti Nyomozó Ügyészségnek.

Jelen eljárásban hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

⁵ Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 15.K.29.314/2013/16. számú ítéletének indokolása (8. oldal ötödik bekezdés).

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. § (1) bekezdése, a 13. § (1) bekezdése, az 54. § (1) bekezdése, az 55. § (1) bekezdése és az 59. § (1) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 26. § (1) bekezdés c) pontja, 30. § (f) pontja, 31. § (1) bekezdés a) pontja, 33. § (3) és (7) bekezdései, 50. § (1) bekezdése, 51. § (2) bekezdése, 100. § (1) bekezdése, 109. § (1), (4) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1), (2) és (3) bekezdései, a 93. § (1) bekezdése, és a 93/A. § (6) és (7) bekezdései;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 29. § e) pontja.

Budapest, 2014. január 27.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**